

фірми, подальше злиття, інвестування тощо). Наприклад, в 1995 р. у США федеральні антимонопольні органи влади перешкодили операціям M&A між Microsoft і Intuit, в 1996 р. — між Rite Aid і Revco, в 1997 р. — між Office Depot і Staples, а в 2000 р. — між MCI WorldCom і Sprint [3, р. 34].

Використання досвіду США щодо регулювання злиття корпорацій в Україні в кризових умовах необхідно корегувати залежно від інституційних реалій вітчизняної економіки [4, с. 244—254]. Йдеться, зокрема, про нормативно-правове посилення контролю за іноземними інвестиціями, підвищення рівня відкритості й прозорості інформації щодо внутрішніх та зовнішніх інвестицій тощо.

Література

1. Закон України «Про акціонерні товариства». — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Слиять и поглощать // Инвестгазета. — 2010. — № 1—2.
3. *Weston J. F., Weaver S. C. Mergers and Acquisitions*. New York: McGraw-Hill, 2001.
4. Государственное регулирование национальной экономике / Под ред. Н. А. Платоновой, В. А. Шумаева, Н. В. Бушуевой. — М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2008.

УДК 330:31:001.895

О. В. Матвійчук

ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВОЮ

На початку 90-х років минулого століття в науковій сфері України відбувалися радикальні зміни, обумовлені змінами політичної та економічної систем держави. Були започатковані на національному рівні органи управління науковою та науково-технічною сферою, формування державних науково-технічних програм, тощо. На жаль, наукова сфера не була визначена пріоритетною у політиці держави, наслідком чого стало значне відставання України від розвинених країн світу, які приступили до створення економіки нового типу — інноваційної економіки.

Проблемами інноваційної діяльності в Україні займалися такі науковці: О. І. Волков, Ж. А. Говоруха, Л. І. Федулова, М. П. Де-

нисенко, А. А. Мазур та ін. Також велика увага цьому питанню приділяється співробітниками Науково-дослідного економічного інституту Міністерства економіки України В. Ф. Беседіним, М. М. Якубовським, О. Л. Фещенко.

Як свідчить світовий досвід, формування інноваційної системи неможливо без активної участі держави. Варто враховувати, що роль держави в становленні інноваційної економіки передбачає розробку стратегії переходу до інноваційної моделі розвитку на основі використання методів наукового планування на всіх рівнях управління, підвищення рівня інноваційної культури.

В умовах ринкової економіки науково-технічний потенціал держави виявився як нераціональний за кількома ознаками (не відображає потреби реального сектора економіки; характеризується низькою інтенсивністю; некомерційною суттю розробок; відсутністю фінансування тощо). До того ж за роки кризи він певною мірою зруйнувався із-за незатребуваності, відбулося зниження кваліфікації наукових кадрів; виникло відставання в порівнянні із загальносвітовим рівнем досягнень НТП у ряді сфер [2].

Щодо фінансування, то частка бюджетного фінансування української науки у ВВП сьогодні найнижча за останнє десятиріччя. Фактичне фінансування науково-технічної діяльності з Державного бюджету України протягом останніх п'яти років не перевищує 0,4 % ВВП при визначеній статтею 34 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» нормі — 1,7 %. Фінансовий капітал фактично не бере участі в інвестуванні науки [1].

Такі негативні тенденції у структурі фінансування науки свідчать про відсутність партнерства держави і бізнесу в інноваційному процесі, що обумовлює фрагментарність, а отже і низьку ефективність інноваційної системи України.

Але не дивлячись на всі перераховані негативні тенденції, для побудови інноваційної економіки є всі передумови, головним з яких є все ще значний науковий і промисловий потенціал.

Основними завданнями, які сприятимуть інноваційному розвитку на рівні держави, є: формування інноваційно-орієнтованої структури національної економіки; покращення організаційно-фінансової інфраструктури інноваційної діяльності; цілеспрямована підготовка кадрів високої кваліфікації для високотехнологічних галузей, а також менеджерів інноваційної діяльності; створення ринку інноваційної продукції, на якому буде забезпечений належний рівень захисту інтелектуальної власності; широке застосування в усіх галузях економіки і сферах суспільного життя інформаційно-комунікаційних технологій; вдосконалення систе-

ми державної підтримки інноваційної діяльності та її регулювання; підвищення інноваційної культури суспільства.

Головною метою формування інноваційної системи є створення науково технічних і технологічних, соціально економічних і правових умов і механізмів для забезпечення стійкої динаміки зростання економіки і рівня життя населення на основі вираженої трансформації економіки держави.

Постійні зміни в економіці України вимагають здійснення системних досліджень з метою виявлення характерних тенденцій та закономірностей інноваційного розвитку промисловості для визначення стратегічних завдань її подальшого перетворення як один із головних факторів забезпечення конкурентоспроможності країни. Створення інноваційної системи в державі є системним багаторівневим складним завданням, рішення якого вимагає постійної й наполегливої роботи всього суспільства, активного втручання й управління цим процесом з боку держави. Інноваційна політика повинна бути погоджена із загальною економічною політикою держави й формуватися на базі законів з відповідним матеріально-технічним і фінансовим забезпеченням.

Література

1. Концепція розвитку наукової сфери України // Економіст. — № 10. — 2006. — С. 20.
2. *Самойлик Е.* Формированию национальной инновационной системы Украины требуется государственное внимание // Голос Украины. — 2007. — № 142. — С. 17.

УДК 338

Н. М. Микуцей

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ У ПРОЦЕСІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПРИ ПРИВАТИЗАЦІЇ

Найважливішим важелем впливу на підприємницьку діяльність суб'єктів господарювання й економіку країни є інвестиційна політика — одна з основних складових економічної політики держави. Світовий досвід переконує, що країни із перехідними економіками значно швидше долають економічну кризу в разі